

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Maastricht, april '25

Cultuur en erfgoed voor iedereen

Omschrijving

Wij hebben de beoogde resultaten voor 2024 behaald en liggen daarmee op koers wat betreft de uitvoering van het Beleidskader Cultuur en erfgoed voor iedereen, onderdeel Cultuur. Onze inzet voor het behoud van de Limburgse taal heeft geleid tot de totstandkoming van het Uitvoeringsprogramma Limburgse taal Same veur 't Limburgs 2025-2027 en de opening van het Hoes veur 't Limburgs in Roermond. Door onze besluitvorming over de aanvragen in het kader van de Culturele Infrastructuur 2025-2028 is een divers en gespreid cultureel aanbod in Limburg voor de komende jaren geborgd. De visitatie van de provinciale musea heeft plaatsgevonden en eind 2024 heeft de visitatiecommissie haar rapport aan ons aangeboden. Limburgers hebben kunnen genieten van vele door ons ondersteunde culturele festivals en evenementen, van filmproducties en popmuziek. Ook voor het onderdeel Erfgoed, monumenten en archeologie is de uitvoering van het kader in volle gang. Zo zijn alle erfgoedinstellingen en ondersteuningsorganisaties door de provinciale jaarlijkse bijdrage weer volop bezig geweest om ons Limburgs erfgoed te onderhouden en ondersteunen voor toekomstige generaties. Er zijn in 2024 nieuwe subsidieregelingen opengesteld voor monumenteigenaren; zoals de kerkenregeling, de Monulisaregeling en de Restauratieregeling.

Ons beleidskader

Omschrijving

Beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen 2024-2027

Wat hebben we bereikt?

6.1. Cultuur

Cultuur stimuleert de (talent)ontwikkeling en zet aan tot creatief en innovatief denken. Het prikkelt mensen en is aanleiding voor reflectie op zichzelf en de maatschappij. Cultuur vertelt aansprekende verhalen, biedt beleving, herkenning en identiteit. Het biedt ontmoeting, leidt tot onderlinge verbinding en versterkt de sociale cohesie. Toegang tot cultuur is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Wij werken daarom aan een beter gebalanceerd professioneel cultuuraanbod voor de hele provincie. De regio Noord- en Midden-Limburg heeft daarbij extra aandacht gekregen via ons besluit over de Culturele Infrastructuur 2025-2028. De drie provinciale musea blijven belangrijke boegbeelden van en voor Limburg. De visitatie van deze musea door een onafhankelijke externe commissie is uitgevoerd. Kinderen maken op school door cultuureducatie vaak voor het eerst kennis met cultuur. Wij hebben ingezet op kansengelijkheid voor kinderen en jongeren door cultuureducatie op scholen te stimuleren via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Veel mensen komen in aanraking met cultuur doordat zij lid zijn van een amateurkunstenvereniging. Door het Huis voor de Kunsten Limburg en de Stichting Klankkleur Limburg is verenigingsondersteuning geboden. Van groot belang om laagdrempelige cultuurparticipatie te laten blijven bestaan. De kracht, inzet en passie van amateurs en vrijwilligers zijn een zichtbare eigenheid van Limburg en dragen wezenlijk bij aan het gemeenschapsgevoel en aan de ontwikkeling van de eigen en de gezamenlijke identiteit. Wij hebben daarom ook ingezet op de doorontwikkeling van de Limburgse taal. Daarnaast hebben wij vele lokale en regionale (volks)culturele festivals en evenementen in Limburg ondersteund, die zorgen voor ontmoeting en bijdragen aan de levendigheid van wijken of kernen.

Ten aanzien van cultuur streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2027 is het cultureel aanbod en de culturele infrastructuur in Noord- en Midden-Limburg niet alleen vergroot, maar vooral aan de basis versterkt t.o.v. 2023;
- in 2027 is een groter aandeel van de Limburgse jeugd in aanraking gekomen met het cultureel aanbod in Limburg;
- in 2027 is het lokale culturele aanbod dat door de Provincie wordt ondersteund versterkt;
- in 2027 is het gebruik en de zichtbaarheid van de Limburgse taal meer gestimuleerd en gericht op het behoud van het Limburgs.

Liggen we op koers?

Wij hebben de beoogde resultaten voor 2024 behaald en liggen daarmee op koers wat betreft de beoogde doelstellingen van het Beleidskader Cultuur en erfgoed voor iedereen, onderdeel Cultuur. U wordt verwezen naar onderdeel 6.1.1. Cultuur, onder Kwaliteit, voor de beschrijving van de behaalde resultaten.

Wat merkt de Limburger ervan?

In het kader van onze besluitvorming over de Culturele Infrastructuur 2025-2028 wordt het cultureel aanbod en de culturele infrastructuur in Noord- en Midden-Limburg versterkt. Via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit hebben leerlingen kunnen kennismaken met cultuur en cultuur kunnen ervaren. Op basis van onze subsidieregelingen zijn culturele festivals of evenementen van allerlei aard door ons ondersteund. Het Uitvoeringsprogramma Limburgse taal Same veur 't Limburgs 2025-2027 is vastgesteld en geeft duidelijk richting aan onze inzet de komende jaren. Er is veel media-aandacht geweest voor het belang van het behoud van de Limburgse taal, zoals bij de behandeling van een agendapunt in het dialect tijdens de vergadering van Provinciale Staten op 13 december 2024. Via het Limburg Filmfonds, het Jan Smeets Fonds en crowdfundingplatform voordekunst zijn producties, talenten en culturele initiatieven ondersteund, waardoor genoten kan worden van (het maken van) cultuur.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren zijn terug te vinden in het onderdeel Indicatoren begrotingsprogramma's. De stand van de indicatoren is gelijk aan de stand zoals gepresenteerd bij de Najaarsnota 2024.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

6.1.1. Cultuur

Omschrijving

Wij hebben de beoogde resultaten voor 2024 behaald en liggen daarmee op koers wat betreft de uitvoering van het Beleidskader Cultuur en erfgoed voor iedereen, onderdeel Cultuur. De nadruk heeft gelegen op de totstandkoming van het Uitvoeringsprogramma Limburgse taal Same veur 't Limburgs 2025-2027, op 13 december door Provinciale Staten vastgesteld, dat duidelijk richting geeft aan onze inzet de komende jaren. Er is veel media-aandacht geweest voor de Limburgse taal. Limburgers hebben dit goed kunnen volgen. Ook de opening van het Hoes veur 't Limburgs, op 20 september 2024 met een

eigen locatie in Roermond, heeft (het belang van het behoud van) de Limburgse taal dichterbij de burgers gebracht.

In 2024 heeft het traject inzake de aanvragen in het kader van de Culturele Infrastructuur 2025-2028 ook centraal gestaan. Op basis van het door de Cultuurtank Limburg opgeleverde adviesrapport, worden 49 culturele instellingen ondersteund, waarvan 13 uit Noord- en Midden-Limburg. Een divers cultureel aanbod voor de Limburgers om van te genieten, is hiermee voor de komende jaren geborgd.

De visitatie van de provinciale musea is in 2024 uitgevoerd door een onafhankelijke externe commissie. Wij gaan het opgeleverde visitatie rapport benutten voor de beleidsontwikkeling voor deze musea.

Vele amateurkunstenverenigingen en vrijwilligers zijn geholpen door onze inzet via het Huis voor de Kunsten Limburg en de Stichting Klankkleur Limburg.

Via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit hebben leerlingen kunnen kennismaken met cultuur en cultuur kunnen ervaren. In 2024 hebben 259 scholen aan het door ons ondersteunde programma deelgenomen.

Verder zijn door onze ondersteuning weer veel culturele festivals en evenementen gerealiseerd, hebben makers in de filmsector en in de popmuzieksector mooie producties kunnen maken en hebben via crowdfunding culturele initiatieven van allerlei aard doorgang kunnen vinden. Dit allemaal om mensen te kunnen laten genieten van een breed en aansprekend cultuuraanbod.

Rol Provincie: subsidient, toetser, procesmanager, ondersteuner, partner

Kwaliteit

Wij hebben de volgende resultaten behaald.

- De lobby richting Rijk voor een meer evenwichtige en meer eerlijke spreiding van Rijksmiddelen is geagendeerd tijdens het werkbezoek van Staatssecretaris Gräper op 8 april 2024, in onze reactie op het landelijk Hoofdlijnenakkoord en bij onze felicitaties aan de nieuwe minister, als ook bij het opstellen van het Cultuurconvenant 2025-2028 met het Rijk. Ondanks (bestuurlijke) inzet hierop, is dit niet opgenomen in het op 17 januari 2025 formeel ondertekende convenant. Wel is de continuering van de Rijksmiddelen voor 'Verbreding en Vernieuwing' ten behoeve van de provincies Flevoland, Friesland, Overijssel, Drenthe, Zeeland en Limburg in het convenant opgenomen. Gedurende de periode 2025-2028 en in aanloop naar een herziening van het landelijk cultuurstelsel voor de periode 2029-2032 blijven wij ons inzetten om de kansen tot een gelijkere spreiding van Rijksmiddelen. Het Bonnefanten is door ons voorgedragen voor ondersteuning in de landelijke BIS 2025-2028. De Minister heeft de relevantie van het Bonnefanten in dit verband wederom erkend. Door de extra financiering die het museum hierdoor ontvangt, kan het museum activiteiten van belang voor Limburg continueren. Zowel uit het werkbezoek van de Staatssecretaris als uit ambtelijke contacten is gebleken dat de gewenste Rijkserkenning voor tenminste één provinciaal museum met Rijksmuseumstatus geen haalbare doelstelling is. Onze inzet in aanloop naar de periode 2029-2032 is daarom gericht op grotere Rijkserkenning voor de provinciale musea in de BIS. De lobby voor een groter Rijkscommitment voor de Limburgse taal is meegenomen in het Uitvoeringsprogramma Limburgse taal Same veur 't Limburgs 2025-2027 (zie verderop).

- Wij hebben, op basis van het door de Cultuurtank Limburg opgeleverde adviesrapport, besloten om in het kader van de Culturele Infrastructuur 2025-2028 49 culturele instellingen te ondersteunen. Specifiek voor het cultureel aanbod in Noord- en Midden-Limburg gaat het om 13 culturele instellingen. Wij gaan maatwerkoplossingen bieden voor de periode 2025-2028 voor instellingen uit Noord- en Midden-Limburg die geen subsidie gaan ontvangen in de Culturele Infrastructuur 2025-2028. Met deze instellingen is daartoe eind 2024 een ambtelijke gespreksronde gestart. Zo kan in Noord- Limburg en Midden-Limburg een divers en passend cultureel aanbod zich ontwikkelen, waar mensen van kunnen genieten.
- De visitatie van de provinciale musea is in 2024 uitgevoerd door een onafhankelijke externe commissie. Het in december 2024 opgeleverde visitatierapport bevat zowel aanbevelingen aan de provinciale musea als aan de Provincie. Wij gaan dit rapport benutten voor de beleidsontwikkeling voor deze musea. Uw Staten heeft in dit verband in januari 2025 een informerend stuk ontvangen.
- Het Uitvoeringsprogramma Limburgse taal Same veur 't Limburgs 2025-2027 is 13 december door Provinciale Staten vastgesteld. In de uitvoer wordt ingezet op twee parallelle en samenhangende sporen. In het kader van extra inzet op Deel II-erkenning gaan wij projecten ondersteunen vooral gericht op jeugd, kinderopvang en onderwijs, een bewustwordingscampagne, kennisontwikkeling, het Hoes veur 't Limburgs als ondersteuningsorganisatie. Tegelijkertijd wordt voorwerk gedaan voor de Deel III-erkenning. Hiervoor wordt een actiecommissie ingesteld, die zich bezig gaat houden met het onderzoeks- en voorbereidingswerk om het Limburgs naar een hoger plan te brengen. Op weg naar de vaststelling van dit Uitvoeringsprogramma hebben wij samen met het Hoes veur 't Limburgs het Symposium voor de 'Bevordering en verankering van de Limburgse taal', georganiseerd op vrijdag 12 januari 2024. Het voor Provinciale Staten georganiseerde werkbezoek aan de Provincie Fryslân op 29 en 30 augustus 2024 heeft veel media-aandacht gekregen en is van belang geweest voor het ophalen van informatie en het creëren van draagvlak. Binnen de subsidieregeling Erfgoed, onderdeel Limburgse taal, zijn in 2024 15 subsidieaanvragen gehonoreerd. Het Hoes veur 't Limburgs is daarnaast vanuit het al bestaande begrotingsbedrag en een aanvullend subsidiebedrag gesubsidieerd voor zijn werkzaamheden in 2024. Het Hoes heeft hiermee tevens op 20 september 2024 een eigen locatie kunnen openen in Roermond.
- Verenigingen en vrijwilligers in de amateurkunstensector en erfgoedsector zijn bij hun werkzaamheden ondersteund door het Huis voor de Kunsten Limburg. De achterbannen van de muziekbonden zijn ondersteund door de Stichting Klankkleur Limburg.
- In 2024 hebben 259 Limburgse basisscholen en 52.571 leerlingen deelgenomen aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit, waardoor weer veel kinderen en jongeren in aanraking zijn gekomen met cultuur. Wij continueren de ondersteuning van dit programma in 2025. In 2024 hebben wij daarom de adhesieverklaringen afgegeven voor de Limburgse aanvragen in de landelijke Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2025–2028, uitgevoerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie.
- Op basis van de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen hebben in 2024 ruim 130 evenementen met onze ondersteuning plaatsgevonden. Op basis van de subsidieregeling Cultuur zijn 24 culturele festivals of evenementen door ons ondersteund. Medio oktober 2024 hebben wij de subsidieregeling Cultuur 2025-2027 vastgesteld voor aanvragen de komende jaren voor grote volksculturele evenementen, grote carnavalsevenementen, en culturele festivals en evenementen. Mede door deze subsidies konden/kunnen mensen blijven genieten van een divers aanbod van culturele festivals en evenementen.
- Crowdfundingplatform voordekunst is voor de jaren 2024 en 2025 ondersteund. In 2024 zijn hierdoor 45 Limburgse crowdfundingcampagnes succesvol geweest en zijn culturele projecten en initiatieven van allerlei aard gerealiseerd.
- Wij hebben voor 2024 en 2025 bijgedragen aan het Jan Smeets Fonds, het Limburgse popfonds. Aankomend en gevestigd Limburgs talent in de popmuziek krijgt door de regelingen in dit fonds de ruimte om zich verder te ontwikkelen en zich aan een breed publiek te presenteren.
- Het Limburg Filmfonds is in 2024 ondersteund; 25 filmproducties hebben een bijdrage ontvangen uit dit fonds. In december 2024 hebben wij een werksessie georganiseerd met en voor de

Limburgse filmsector. De opbrengst hiervan gebruiken wij bij de verdere beleidsontwikkeling op het gebied van film en specifiek het Limburg Filmfonds, om makers zo goed mogelijk te laten ondersteunen bij het maken van boeiende producties over en voor Limburg(ers). Tijdens 'De Maand van de Limburgse Film' kan er via L1 gekeken worden naar producties ondersteund door het Limburg Filmfonds.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Het is gelukt om de beoogde resultaten voor 2024 te behalen. Aan de doelstellingen en te behalen resultaten zoals genoemd in het Beleidskader 2024-2027 'Cultuur en erfgoed voor iedereen' wordt gewerkt in de jaren 2024-2027. De resultaten in 2024 vormen de basis voor onze verdere inzet in 2025, zoals op het gebied van lobby, museumbeleid en Limburgse taal.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 6.1.1. Cultuur zijn in 2024 de lasten begroot op € 35,50 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 33,92 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 1,58 mln. Dit verschil in 2024 heeft vooral betrekking op vertraging in de afhandeling van subsidieaanvragen. Voor de afhandeling hiervan moet de aanvrager aan een aantal voorwaarden voldoen, die in 2025 zullen worden afgerond.

Om te voldoen aan onze verplichtingen wordt € 1,51 mln. overgeboekt naar 2025 via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

6.2. Erfgoed

Erfgoed wordt vaak gezien als dat wat Limburg écht Limburgs maakt. Erfgoed is overal en geeft kleur aan de omgeving. We blijven ons dan ook inzetten voor het behoud van erfgoed voor de huidige en toekomstige generaties.

De Limburger kan hierdoor meer erfgoedlocaties bezoeken, omdat de toegankelijkheid gestimuleerd is en meer monumenten zijn opgeknapt voor de toekomst. Hierdoor is het straatbeeld verbeterd, zowel in de stad als op het platteland. Leegstaand monumentaal erfgoed staat er immers vaak slecht bij. Door bij te dragen aan de restauratie van deze gebouwen komen meer van dit soort gebouwen in een betere staat. Ook is de Limburger die betrokken is als erfgoedvrijwilliger geholpen bij zijn/haar erfgoedproject als de Provincie deze ondersteunt. Tegelijkertijd is erfgoed in brede zin beter toegankelijk voor een breed publiek waardoor iedere Limburger makkelijker kan genieten van of meedoen met ons Limburgs erfgoed.

Ten aanzien van erfgoed streven we deze collegeperiode de volgende doelstellingen na:

- in 2027 is een groter percentage monumenten in betere en duurzame staat dan in 2023;
- in 2027 zijn meer vrijwilligers betrokken bij het in stand houden van erfgoed dat door de Provincie Limburg wordt ondersteund;
- in 2027 is door de Provincie ondersteunende erfgoed meer toegankelijk voor een breed publiek;
- erfgoed wordt als een provinciaal belang meegewogen in alle transitieopgaven.

Liggen we op koers?

We liggen op koers. In dit eerste jaar is een goede start gemaakt met de ontwikkeling en inzet van doelen uit het beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen, onderdeel Erfgoed. U wordt verwezen naar onderdeel 6.2.1. Erfgoed, onder Kwaliteit, voor de beschrijving van de behaalde resultaten.

Wat merkt de Limburger ervan?

Er zijn nieuwe subsidieregelingen op het gebied van monumenten, archeologie en vrijwilligers opgesteld en in uitvoering. De wettelijke taken op het gebied van erfgoed zijn uitgevoerd, tevens zijn bijdragen verleend aan grote projecten zoals het Europees Erfgoedlabel en het Romeins museum in Heerlen. Hierdoor worden projecten en initiatiefnemers ondersteund, waardoor het erfgoed zichtbaar en behouden blijft voor de huidige en toekomstige generaties.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren zijn terug te vinden in het onderdeel Indicatoren begrotingsprogramma's. De stand van de indicatoren is gelijk aan de stand zoals gepresenteerd bij de Najaarsnota 2024.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

6.2.1. Erfgoed, monumenten en archeologie

Omschrijving

De uitvoering van het kader is in volle gang en we liggen daarmee op koers wat betreft de uitvoering van het Beleidskader Cultuur en erfgoed voor iedereen, onderdeel Erfgoed. De nadruk heeft gelegen op het opstellen en uitvoeren van de diverse subsidieregelingen, zoals de Monumisaregeling, de Kerkenregeling en de Restauratieregeling. Hierdoor zijn initiatiefnemers in staat gesteld om hun project op het gebied van (monumentaal) erfgoed te starten en sommige zelfs al tot een eind te brengen.

Daarnaast is veel tijd gestoken in de grote monumentale projecten, denk aan de subsidieverlening van het Romeins museum in Heerlen en de gesprekken om te komen tot een verlening voor Abdij Rolduc en Kloosterdorp Steyl.

De erfgoedinstellingen die op de provinciale begroting staan zijn weer aan de slag gegaan om het erfgoedveld (inclusief de vele vrijwilligers) zo goed mogelijk van dienst te zijn. Hieronder valt ook de Coöperatie Erfgoed Limburg.

Rol Provincie: subsidient, toetser, procesmanager, ondersteuner, partner

Kwaliteit

We hebben de volgende resultaten behaald:

- Er zijn in 2024 nog geen rijks- en gemeentelijke monumenten met een urgente restauratieopgave financieel ondersteund via de restauratieregeling. De regeling is per september 2024 opengesteld tot eind 2027, waardoor eigenaren volop aan de slag zijn met de voorbereidingen van de aanvragen. Er zijn al verschillende vooroverleggen gevoerd.
- De provinciale middelen voor het Romeins museum in Heerlen zijn beschikbaar. Voor Abdij Rolduc zal dit in het eerste kwartaal van januari 2025 gebeuren. De aanvraag van Abdij Rolduc is binnen.
- Er zijn tot nu toe (stand van zaken 29-01-2025) geen archeologische projecten gericht op publieksbereik ondersteund, wel zijn er in de laatste twee weken van het jaar nog 10 aanvragen ingediend voor archeologie. Er zijn 3 projecten voor het instandhouden van klein Limburgs Erfgoed ondersteund.
- Er zijn 17 molens, kerken en groen erfgoed financieel ondersteund binnen de Monulisaregeling.
- De wettelijke taak op het gebied van archeologie is uitgevoerd. Onze bevoegd gezag taak voor archeologie in het ruimtelijke domein is 22 keer uitgevoerd.
- Alle erfgoedinstellingen die op de provinciale begroting staan hebben de provinciale bijdrage voor het uitvoeren van hun taken ontvangen. Dit zijn: de Monumentenwacht Limburg, Stichting Restauratie Atelier Limburg, het Sociaal Historisch Centrum Limburg, het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap en het Steunpunt voor Archeologie en Monumentenzorg.
- De Coöperatie Erfgoed Limburg is met provinciale middelen ondersteund en draagt bij aan de effectieve samenwerking van het erfgoedveld in Limburg.
- Het verhaal van Europees Erfgoedlabel is actief uitgedragen middels provinciale ondersteuning aan Maastricht Working on Europe.
- De subsidie voor de ondersteuning van het hele schutterij- en gildewezen, inclusief het Oud Limburgs Schuttersfeest, is verleend.
- De lobby richting Rijk is voortgezet. Dit heeft echter niet geleid tot een financiële bijdrage van het Rijk voor grote monumentale opgaves. Wel wordt nu in IPO verband samen met het Rijk gekeken naar een gezamenlijke oplossing voor het probleem van deze grote 'kanjermonumenten'.
- De digitale erfgoedcoach is via het HKL wederom actief geweest.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Het is gelukt om de beoogde resultaten voor 2024 te behalen. Aan de doelstellingen en te behalen resultaten zoals genoemd in het Beleidskader 2024-2027 'Cultuur en erfgoed voor iedereen' wordt gewerkt in de jaren 2024-2027. De resultaten in 2024 vormen de basis voor onze verdere inzet in 2025, zoals op het gebied van de restauratieopgave, de uitvoering van onze wettelijke taak op het gebied van erfgoed en de ondersteuning van verschillende erfgoedinstellingen.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 6.2.1. Erfgoed, monumenten en archeologie zijn in 2024 de lasten begroot op € 16,57 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 12,41 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 4,16 mln. Dit verschil in 2024 heeft vooral betrekking op:

- vertraging in de afhandeling van subsidieaanvragen. Voor de afhandeling hiervan moet de aanvrager aan een aantal voorwaarden voldoen, die in 2025 zullen worden afgerond (€ 3,32 mln.);
- aanpassing van de te verwachten uitgaven van een aantal projecten. De niet-bestede middelen dienen voor de gehele looptijd van de projecten beschikbaar te blijven (€ 0,44 mln.);
- minder uitgaven bij de beleidsmiddelen voor erfgoed (€ 0,40 mln.) dit restant valt vrij ten gunste van het resultaat.

Om te voldoen aan onze verplichtingen naar de subsidieaanvragers wordt € 3,71 mln. overgeboekt naar 2025.

Geld (indicator)

Wat heeft het ons gekost?

Voor het realiseren van de jaarplannen van dit programma bedragen de werkelijke uitgaven in 2024 € 46,34 mln. en dit is € 5,74 mln. lager dan gewijzigde begroting 2024.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- vertraging in de afhandeling van subsidieaanvragen;
- aanpassing van de te verwachten uitgaven van een aantal projecten;
- minder uitgaven bij de beleidsmiddelen voor erfgoed.

Voor de verdere uitvoering van bestaand beleid wordt € 5,43 mln. gefaseerd naar 2025 e.v. via de overboekingsvoorstellen, zie hoofdstuk 'Doorwerking naar begroting 2025-2028'.

Het exploitatieresultaat 2024 van dit programma bedraagt € 66,80 mln. Dat is € 5,46 mln. lager dan begroot.

De financiële afwijkingen tussen de begroting en de realisatie bij de verschillende producten zijn toegelicht bij "Wat gaan we daarvoor doen?", onderdeel 'Geld'.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
Lasten				
6 Cultuur en erfgoed voor iedereen				
6.1 Cultuur				
6.1.1 Cultuur				
60341 Huis voor de Kunsten	2.135	2.100	2.100	0
60502 Grote volksculturele evenementen	0	60	0	60
60503 Nieuwe ontwikkelingen Cultuur	0	200	203	-3
60525 Subs bovenlok Evenementen PR SA lijn 624	0	34	10	24
60592 Limburgse musea compensatie energiekst 2024	0	462	462	0
63344 Beleidsontwikkeling cultuur Cultuurtank	95	95	44	51
63373 Bonnefantenmuseum toevoeging voorziening	318	303	303	0
63374 Limburgs Museum Venlo toev voorziening	269	257	257	0
63375 Museumplein Limburg toev voorz	260	247	247	0
63377 Subs Regeling Cultuurplaninstellingen	3.021	3.021	3.111	-91
63997 Bonnefantenmuseum belasting en verzek	38	38	55	-17
63998 Limburgs Museum belasting en verzek	61	61	59	2
63999 Museumplein Limburg belasting en verzek	123	123	115	8
64023 Bonnefantenmuseum	6.342	6.342	6.342	0
64024 Limburgs Museum Venlo	4.764	5.064	4.764	300
64025 Stichting Discovery Museum	5.084	5.084	5.097	-13
67452 Bijdrage philharmonie ZuidNederland	2.033	2.033	2.134	-102
67704 Beleidskader cultuur opdrachten	0	160	160	0
67766 Filmfonds Limburg	400	400	400	0
67918 Kapitaallasten	362	362	362	0
68018 Doorberekende personeelskosten	1.026	1.081	1.080	1

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
68159 Subsidierегeling festivals en evenementen	0	550	404	146
68160 Subs Regeling Grensover Cult samenwerking	0	0	0	0
68163 Subsidierегeling Subinfrastructuur	1.020	1.020	1.020	0
68258 Cultuureducatie met Kwaliteit 20212024	631	631	631	0
68736 Stichting Popmuziek Limburg	365	765	565	200
68814 Cultuurtank Limburg	130	140	169	-29
68887 Kapitaallasten BR Creative City	706	706	706	0
68888 Kapitaallasten BR Limburgs Museum	187	187	187	0
68891 Kapitaallasten BR duurzaamheid gebouwen	82	82	82	0
69137 Subs Regeling bovenlok evenementen 2023	0	286	255	32
69309 Stichting Van Eyck	195	195	205	-10
69310 Stichting Opera Zuid	423	423	444	-21
69418 Muziekbonden	510	510	510	0
69457 SPUK Impuls regionale cult infrastructuur	333	333	333	0
69616 Comp Corona 2021 Culturele instellingen	0	150	150	0
69647 Nadere subsidieregels Cultuur	225	0	0	0
69748 Subsidierегeling Cult infrastructuur 2528	0	0	0	0
69858 Limburgse taal	0	1.032	335	697
69876 Voordekunst	0	500	500	0
69877 Matching Basis Infrastructuur	0	0	0	0
69939 Visitatie provinciale musea	0	150	60	90
69940 Limburgs Museum versterking N en M Limburg	0	250	0	250
69952 Subsidierегeling Carnavalsevenementen	0	60	60	0
Totaal 6.1.1 Cultuur	31.139	35.499	33.922	1.577
Totaal 6.1 Cultuur	31.139	35.499	33.922	1.577

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
6.2 Erfgoed				
6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie				
60340 Sociaal Historisch Centrum Limburg	543	543	543	0
60354 Steunpunt Archeologie en Monumenten	153	153	153	0
60477 Monumentenwacht	747	747	747	0
60501 Subsidieregeling Kerken 20242027	0	0	600	-600
60504 Nieuwe ontwikkelingen Erfgoed	0	50	8	43
60513 Nadere Subsidieregels Monulisa 20252027	0	600	300	300
60907 Limb Geschied en Oudheidk Genootschap	230	230	230	0
63459 Uitvoering archeologiebeleid	255	0	0	0
65087 Stichting Restauratie Atelier Limburg	503	503	503	0
65481 Depot bodenvondsten	109	109	108	1
65753 DUitkering restauratie rijksmonumenten	1.939	0	0	0
67635 Archeol onderz Maaspark Well oud ILG	396	656	859	-203
67919 Kapitaallasten	3	3	3	0
68019 Doorberekende personeelskosten	1.286	1.355	1.354	1
68222 Erfgoedlab	76	76	71	5
68224 Actualisatie Cultuurhistorische Waardenkaart	0	0	0	0
68229 Subs Regeling Kerkenprogramma	0	2.446	2.353	93
68230 Bijdrage aan grote projecten	0	3.394	994	2.400
68232 Restauratie monumenten	1.498	729	740	-10
68234 Inspelen op incidentele ontwikkelingen	8	540	140	400
68256 Erfgoed OLS	108	108	50	58
68269 Beleidsmiddelen erfgoed	103	358	53	305

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
68650 Publieksfunctie De Vondst	0	90	59	31
68728 Via Belgica	0	80	72	8
68753 Subsidieregel restauratieopgaven monumenten	0	0	0	0
69155 Subsidierегeling lokale en regionale musea	0	100	98	2
69157 Erfgoed breed	0	0	0	0
69291 Subsidierегeling Archeologie	0	520	464	56
69292 Subsidierегeling Klein Limburgs Erfgoed	0	240	117	124
69501 Europees erfgoedlabel	0	903	889	14
69563 Bijdrage provincie Via Belgica	0	0	0	0
69571 Subsidierегels Erfgoed 3 Limb Taal	0	0	0	0
69576 Subsidieregel Erfgoed 6 Verhalen erfgoed	0	0	0	0
69726 Subsidierегeling Cooperatieve projecten CEL	0	140	120	20
69727 Subsidieregel Erfgoed 2 Federatie OLS 2023	0	20	0	20
69728 Subsidieregel Erfgoed 2 Schutterijen 2023	0	20	15	5
69729 Subsidierегeling Limburgse taal	0	95	146	-51
69731 Subsidieregel Erfgoed 4 Dig Publieksproj 23	0	150	102	48
69733 Subsidieregel Erfgoed5 Verenig en vrijw 23	0	40	3	38
69734 Subsidieregel Erfgoed6 Verhalen erfgoed 2023	0	60	49	11
69738 Ontwikkeling Kloosterdorp Steyl	0	0	0	0
69750 Hoes veur t Limburgs	79	79	79	0
69764 Limburgse taal	1.100	0	0	0
69861 DU Gebiedsbiografie	0	41	0	41
69878 Stichting Liberation Route Limburg	0	15	15	0

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
69884 Romeins museum Heerlen Thermenmuseum	0	1.000	0	1.000
69885 Restauratie Openluchttheater De Lichtenberg	0	379	379	0
Totaal 6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie	9.135	16.572	12.415	4.158
Totaal 6.2 Erfgoed	9.135	16.572	12.415	4.158
Totaal 6 Cultuur en erfgoed voor iedereen	40.275	52.071	46.336	5.735
Totaal Lasten	40.275	52.071	46.336	5.735
Baten				
6 Cultuur en erfgoed voor iedereen				
6.1 Cultuur				
6.1.1 Cultuur				
64023 Bonnefantenmuseum	1.102	1.102	1.102	0
64024 Limburgs Museum Venlo	934	934	934	0
64025 Stichting Discovery Museum	1.697	1.697	1.697	0
69457 SPUK Impuls regionale cult infrastructuur	333	333	333	0
Totaal 6.1.1 Cultuur	4.066	4.066	4.066	0
Totaal 6.1 Cultuur	4.066	4.066	4.066	0
6.2 Erfgoed				
6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie				
68133 Provinciefonds DU restaur rijksmonumenten	1.939	1.939	1.939	0
Totaal 6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie	1.939	1.939	1.939	0
Totaal 6.2 Erfgoed	1.939	1.939	1.939	0
Totaal 6 Cultuur en erfgoed voor iedereen	6.005	6.005	6.005	0
Totaal Baten	6.005	6.005	6.005	0
Saldo van baten en lasten	-34.270	-46.066	-40.331	-5.735
Stortingen				
6 Cultuur en erfgoed voor iedereen				
6.1 Cultuur				
6.1.1 Cultuur				

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
69778 Toevoeging PR Cultuur	15.000	15.000	15.000	0
Totaal 6.1.1 Cultuur	15.000	15.000	15.000	0
Totaal 6.1 Cultuur	15.000	15.000	15.000	0
6.2 Erfgoed				
6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie				
69779 Toevoeging PR monumenten erfgoed archeologie	15.000	15.000	15.000	0
Totaal 6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie	15.000	15.000	15.000	0
Totaal 6.2 Erfgoed	15.000	15.000	15.000	0
Totaal 6 Cultuur en erfgoed voor iedereen	30.000	30.000	30.000	0
Totaal Stortingen	30.000	30.000	30.000	0
Onttrekkingen				
6 Cultuur en erfgoed voor iedereen				
6.1 Cultuur				
6.1.1 Cultuur				
66004 Aanw bruteringsreserve Limburgs Museum	187	187	187	0
69518 Aanwending bruteringsreserve prov gebouwen	82	82	180	-98
69522 Aanwending bruteringsreserve Creative City	706	706	706	0
69879 Aanwending PR Cultuur	0	1.831	1.192	639
69987 Aanwending PR Sociale Agenda	0	34	34	0
Totaal 6.1.1 Cultuur	976	2.840	2.299	541
Totaal 6.1 Cultuur	976	2.840	2.299	541
6.2 Erfgoed				
6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie				
69880 Aanwending PR Monumenten erfgoed archeologie	0	959	1.229	-270
Totaal 6.2.1 Erfgoed, monumenten en archeologie	0	959	1.229	-270
Totaal 6.2 Erfgoed	0	959	1.229	-270

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
Totaal 6 Cultuur en erfgoed voor iedereen	976	3.799	3.528	271
Totaal Onttrekkingen	976	3.799	3.528	271
Saldo mutatie reserves	-29.024	-26.201	-26.472	271
Resultaat	-63.294	-72.267	-66.803	-5.463